

2022. december 18.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Balogh Ilona (Budapest 1912. VI. 24. - Budapest 1947. XII. 29.) művészettörténész – néprajzos

Névváltozata

Balogh, Hélène

Balogh Jolán testvére

1935 Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészdoktor Györffy Istvánnál

1936 – Budapest, I. Szilágyi Erzsébet leánygimnáziumban tanár

1941 – 1944 Budapest, Magyar „Új Iskola” Egyesület nyilvános jogú leánygimnázium (Budapest, I. Bíró u. 16-18.) tanára

1945 március 12. Országos Levéltár

1945. április – 1947 Szépművészeti Múzeum, Könyvtár: Bedő hagyaték; majd Grafikai gyűjtemény

I. Monográfiák

1933

Magyar fatornyok = Ungarische Holztürme. Budapest: Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem; Karcag: Kertész József Könyvnyomdája, 1933. 194 p. 50 t. (A budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Művészettörténeti és Classica Archaeologiai Intézetének dolgozatai, 17.)

Német nyelvű kivonattal

3100/17=00004865

Magyar fatornyok = Ungarische Holztürme. 2. kiadás. Budapest: [Pázmány Péter Tudományegyetem]; Karcag: Kertész József Könyvnyomdája, 1935. 194 p., [9] t.: 50 ill. (Néprajzi füzetek, szerkeszti: Györffy István, 1.)

4217/1=00052037

Ismerteti:

Biró József: Magyar fatornyok. *Pásztortűz* XXII. 1936. IV. 15. 7. sz. 135-137. p. 2 ill. 652/2011.12.OSzK.x

Nagy Zoltán: Balogh Ilona: Magyar fatornyok. A budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Művészettörténeti és Classica Archaeologiai Intézetének dolgozatai. XVII. *Magyar Művészet* XII. 1936. VII. 7. sz. 222-223. p.

1981

Magyar fatornyok (részlet). In: *Régi famesterségek. Válogatott néprajzi és művészettörténeti tanulmányok.* Válogatta, szerkesztette és az előszót írta **Zelnik** József. Budapest:

Népművelési Intézet, 1981. 101-115. p. 12 ill.

Rajzok: Bosnyák Ilona

Eredeti közlés: 1935

X:15421=00082958cikk

1994

**Magyar fatornyok = Ungarische Holztürme.* Nyíregyháza-Sóstófürdő : Múzeumfalu Baráti Köre, 1994. 194 p. 18 t (Néprajzi füzetek, 1.) (A Sóstói Múzeumfalu kiskönyvtára, ISSN 1218-0041 ; 2.)

ISBN 963 85122 2 9

Szerkesztő: **Páll István**

Hasonmás kiadás. Eredeti kiadás: 1935

Német nyelvű összefoglalással

Néprajzi Múzeum Kvt.kat. 57.563; MNB 4984: KB 129887; 6629:KB 129887

II. Cikkek folyóirat és tanulmánykötetek

1934

Adatok az olasz románkori szobrászat magyarországi hatásához = Beiträge zum Einfluss der romanischen Plastik Italiens in Ungarn. *Archaeologiai Értesítő* XLVI. 1932-1933 [1934]. 100-115. p. 24 ill.

[Német nyelvű kivonattal]

4772/1=25472/2011. 00000356

Klny.: Budapest: Balogh Ilona; Franklin-Társulat nyomdája, 1932-1933. 20 p. 24 ill.

Ismerteti:

Éber László: Az Archaeologiai Értesítő új kötete (új folyam, 1932-33, XLVI. Kötet, szerk. Hekler Antal). *Magyar Művészet* X. 1934. 8. sz. 254-255. p.

Balogh, Ilona: Adatok az olasz románkori szobrászat magyarországi hatásaihoz (Beiträge zum Einfluss der roman. Plastik Italiens im Ungarn). In „Archaeológiai Értesítő” (Archäolog. Anzeiger). Bd. 46 (1932-33). In: Deutsche Auszüge ungarischer Wissenschaftlicher zeitschriften. I. Halbjahr 1934. Herausgegeben vom Landesverband der Ungarischen Wissenschaftlichen Gesellschaften und Institute, Julius von Farkas. *Beilage der Ungarischen Jahrbücher*, Berlin; Leipzig 1935. 51 p. [8 sorban]

1936

Szinán török építészet Magyarországon. *Magyar Női Szemle*, Pécs II. 1936. XI. 10. sz. 250. p.

Klny.: Pécs: Balogh Ilona; Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda, 1936. 1 lev.

4772/2=25473/2011. 00000356; 651/2011.12.OSzK.x

1940

Les edifices de bois dans l'architecture religieuse hongroise. *Archivum Europae Centro-Orientalis*. Dirigé en collaboration avec un comité de rédaction par E. Lukinich, L. Tamás. Budapest: Sárkány-nyomda.

VI. 1940. Fasc. 1-4. 1-133. XVIII. t.: 26 ill.

1941

Les édifices de bois dans l'architecture religieuse hongroise. Budapest; Hélène Balogh, Sárkány-nyomda, 1941. 136 p. XVIII t. (Études sur l'Europe Central-orientale = Ostmitteleuropäische Bibliothek, 25.)

Klny: Archivum Europe Centro-Orientalis VI. 1940. Fasc. 1-4.

2/2012.1.OSzK.x címlap, tartalomjegyzék

1942

Gr. Széchenyi István születésének 150 éves évfordulóján. – Magyarságismeret a középiskolában. *A Magyar „Új Iskola” Egyesület nyilvános jogú leánygimnáziumának (VIII. oszt. Leány(liceum) Évkönyve az 1941-42. Iskolai évről az Új Iskola alapításának 27., a leányközépiskola fennállásának 13. évében*, Budapest 1942. 6., 7-9. p.

4772/8=00213144; 1/2012.1.OSzK.2012.01.27.válasz: pontatlan a cím, keresik.x

1944

Az erdélyi fatemplomok kutatásának mai állása. In: *Magyarok és románok*. 2. kötet. Szerkesztette: **Deér József** és **Gáldi László**. Budapest: Gróf Teleki Pál Tudományos Intézet; Athenaeum, 1944. (A Magyar Történettudományi Intézet Évkönyve, 1944.) [4], 491-529. p. IX t.: 18 ill.

4772/3= 25474/2011.00000356coll.3

Ismereti:

Tóth András: Magyarok és románok. Szerkesztette: Deér József és Gáldi László. I-II. köt. A Magyar Történettudományi Intézet Évkönyve 1943, 1944. Budapest 1943-1944, Teleki Pál Tudományos Intézet. *Századok* LXXIX-LXXX. 1945-1946. 228-236. p.

1947

La bibliothèque d'Arthur Elek au Musée des Beaux-Arts = Elek Artur könyvtára a Szépművészeti Múzeumban. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts = Az O. M. Szépművészeti Múzeum Közleményei* No. 1. 1947. V. 19-20. 33-34. p.

4772/4= 25475/2011.00000356

Ismerteti:

Baranyainé Bónis Éva: Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts. Az O. M. Szépművészeti Múzeum Közleményei. Budapest 1947-1948, 1-2. szám. *Századok* 1948. évi eredeti kötetében [amely nem jelent meg] *Századok* CXXIII. 1989. 3-4. sz. 519-521. p.

1948

Gravures sur bois romaines de la fin du XVe siècle = Római fametszetek a XV. század végétől. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts = Az O. M. Szépművészeti Múzeum Közleményei* No. 2. 1948. VI. 13-19. 51-55. p. 3 ill.

4772/4= 25475/2011.00000356

Ismerteti:

Baranyainé Bónis Éva: Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts. Az O. M. Szépművészeti Múzeum Közleményei. Budapest 1947-1948, 1-2. szám. *Századok* 1948. évi eredeti kötetében [amely nem jelent meg] *Századok* CXXIII. 1989. 3-4. sz. 519-521. p.

Könyvismertetések

1930

Bibliotheca Corvina, Mátyás király könyvtára. Írták **Fraknói Vimos**, **Fógel József**, **Gulyás Pál** és **Hoffmann Edith**. Szerkesztették: **Berzeviczy Albert**, **Kollányi Ferenc** és **Gerevich Tibor**. Budapest, 1927. *Magyar Művészet* VI 1930. 3. sz. 176-180. p.

1947

Kelemen Lajos: Erdély magyar templomi karzat- és mennyezetfestmények a XVII. századból. Erdélyi Tudományos Intézet kiadása. Kolozsvár, 1945. *Ethnographia-Népelet* LVIII.1947. 3-4. sz. 318-321. p.

Klny. 1-3. p.

Fi 206; 4772/5= 25476/2011.00000356; 18781/10=00156964:Pigler kv.

Entz Géza: Kolozsvárkörnyéki kőfaragó műhely a XIII. században. Erdélyi Tudományos Intézet kiadása. Kolozsvár, 1946. *Ethnographia-Népelet* LVIII.1947. 3-4. sz. 326-329. p. Klny. 3-7. p.

Fi 206; 4772/6= 25477/2011.00000356; 18781/10=00156964:Pigler kv.

V. Kiállítás-rendezések, katalógusok, Szépművészeti Múzeum

1947

Francia rajzok a „Modern francia művészet” c. kiállításon. Rendezték: **Balogh Jolán, Balogh Ilona.** [Budapest: Szépművészeti Múzeum, 1947.] 1,6 p.

Gépelte kézirat, címlapon Balogh Jolán kézírásával, tintajavításokkal

A kiállítás a Szépművészeti Múzeumban a földszint jobb szárnya, II. teremben volt. 1947. X. Budapest 7/16.coll.7=00005925

Forrás:

Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts Arts = Az O. M. Szépművészeti Múzeum Közleményei No. 2. 1948. 37. 41. 66. p.

Ismerteti:

Gyergyai Albert: Francia művészet a Szépművészeti Múzeumban = L'art français au Musée des Beaux-Arts Hongrois. *Budapest* III. 1947. XII. 12. sz. 451-456. 477-478. p. ill. [Francia nyelvű kivonattal]

1948

Dr. Hoffmann Edith emlékkiállítás. Budapest: Szépművészeti Múzeum; „Élet” Irodalmi és Nyomda Rt., 1948. 52 p.1 ill. (A Grafikai Osztály kiállítása, 82.)

Felelős kiadó: **Balogh Jolán**

Tartalma:

Hoffmann Edith arcképe

Balogh Jolán: [Bevezető] 3-4.

[**Balogh Jolán**]: Dr Hoffmann Edith 1888 – 1945. 5-18.

Balogh Ilona – Domán Andrea: Dr. Hoffmann Edith irodalmi munkássága. 19-37.

Az emlékkiállítás katalógusa

A) Dr. Hoffmann Edith szerzeményei. 38-47.

B) Dr. Hoffmann Edith rajzmeghatározásai. 47-51.

C) Dr. Hoffmann Edith árnyékrajzai. 51-52.

Rendezte: **Balogh Jolán, Balogh Ilona, Domán Andrea** közreműködésével
Budapest, Szépművészeti Múzeum – Grafikai Gyűjtemény. 1948. XII. 18.

Megnyitotta: **Ortutay Gyula**

Budapest 7/16.coll.9, 4465/VII.coll.1=00045237/Adattár

Forrás:

Kiállítások... *Magyar Művészet* XVI. 1949. III. 1. 2. sz. 86. p. [dátum itt: XII. 7-től]

Ismerteti:

[**Fenyő A. Endre?**] **F. A. E.:** Négy kiállítás. ... Dr. Hoffmann Edit emlékkiállítás... *Szabad Nép* VI. 1948. XII. 28. kedd 299. sz. 6. p.

Nagy Tibor: Kiállítások. „Dr. Hoffmann Edith emlékkiállítás” – Stílusellentétek a XIV-XVIII. századi festmények tükrében. *Kis Újság* II. 1948. XII. 28. kedd 299. sz. [4.] p.

Szemes Piroska: Hoffmann Edith emlékkiállítás. *Szabad Szó* L. 1948. XII. 21. kedd 294. sz. [8.] p.

Vayer Lajos: Hoffmann Edith emlékkiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Magyar Művészet* XVI. 1949. III. 1. 2. sz. 75. p. 1 ill.: arcképével

H. Takács Mariánna [!]: Dr. Hoffmann Edith emlékkiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Szabad Művészet* III. 1949. II-III. 2-3. sz. 107-110. p. 3 ill.: 106-107. p. A Szinyei Mese Pál Társaság titkári jelentése. *Magyar Művészet* XVI. 1949. 2. sz. 84. p.

[Budapest, Fészek Klub. 1948. XII. 16. A Szinyei Merse Pál Társaság emlékülés Hoffman Edith halála alkalmából. Balogh Jolán felolvasta HE-ről szóló megemlékezést. A kiállítás megnyitásának dátuma itt: XII. 16.]

Hoffmann Edith-émlékkiállítás... *Szabad Szó* L. 1948. XII. 18. szombat 292. sz. 6. p
[6 sorban a megnyitóról]

VII. Róla szóló irodalom, interjúk, lexikon-szócikk, adattárak

1939

Belföldi tudományos kutató ösztöndíjasok... Dr. Balogh Ilona ... In: *A külföldi magyar intézetek működése és a magas műveltség célját szolgáló ösztöndíjak az 1937-38. tanévben*. Összeállította az Országos Ösztöndíjtanács. Budapest: Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, 1939. 70. p.

1947

A. M.: Balogh Ilona (1912-1947). *Századok* LXXXI. 1947. 10. sz. 365. p. [15] sorban [Aggházy Mária?]

1948

Balogh Jolán: In memoriam. Hélène Balogh = In memoriam. Dr. **Balogh** Ilonka. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts Arts = Az O. M. Szépművészeti Múzeum Közleményei* No. 2. 1948. 42-43. 67-69. p. arcképével

Ismerteti:

Baranyainé Bónis Éva: Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts. Az O. M. Szépművészeti Múzeum Közleményei. Budapest 1947-1948, 1-2. szám. *Századok* 1948. évi eredeti kötetében [amely nem jelent meg] *Századok* CXXIII. 1989. 3-4. sz. 519-521. p.

Lexikon

2001

Balogh Ilona. In: *Új magyar életrajzi lexikon*. 3. Főszerkesztő: **Markó** László. Budapest: Magyar Könyvklub, 2001. 348. p. [18 sorban]

Internetes adatbázisok

Balogh Ilona. In: *Magyar életrajzi lexikon*. 1000-1990. Főszerkesztő: **Kenyeres** Ágnes. Közreadja a Magyar Elektronikus Könyvtár <http://mek.oszk.hu/00300/00355/html/> „Balogh Ilona (Bp., 1912. jún. 24. – Bp., 1947. dec. 29.): művészettörténész. A régi m. művészet kutatója. A Pázmány Péter Tudományegyetem néprajzi, művészettörténeti és régészeti tanulmányokat folytatott. Itt doktorált Györffy Istvánnál 1935-ben. 1945-től a Szépművészeti Múzeum munkatársaként dolgozott. Fő kutatási területe a néprajz és a művészettörténet összefüggései. Cikkei jelentek meg az Archeológiai Értesítő, a Művészettörténet és a Szépművészeti Múzeum Közleményei c. szaklapokban. – F. m. Adatok az olasz román kori szobrászat magyarországi hatásához (Bp., 1933); Magyar fatornyok (Bp., 1935); Les édifices de bois dans architecture religieuse hongroise (Bp., 1940); Az erdélyi fatemplomok kutatásának mai állása (Magyarok és románok, 2. köt., Bp., 1944)”